

Pagna ewlenija>Drittijietek>Imputati (proċeduri kriminali)

Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

Swipe to change

Olandiż

Imputati (proċeduri kriminali)

Dawn l-iskedi informattivi jispjegaw dak li jiġri meta wieħed ikun iussuspettat b'reat ittrattat permezz ta' proċess quddiem qorti. Għal tagħrif dwar kontravvenzjonijiet minuri bħal kontravvenzjonijiet tat-traffiku li normalment ikunu punibbli b'piena fissa bħal multa, ara l-iskeda informattiva 5. Jekk inti vittma ta' xi reat, inti tista' ssib tagħrif sħiħ dwar id-drittijiet tiegħek hawnhekk.

Il-proċedura kriminali fil-qosor

Hawn taħt ser issib tagħrif fil-qosor dwar l-istadji normali ta' proċedura kriminali

Il-qrati istruttorji

Il-Kamra tal-Kunsill u x-chambre des mises en accusation (fuq appell) huma qrati istruttorji. Dawn jivverifikaw il-legalità tal-mandat ta' arrest, jagħtu l-opinjoni tagħhom dwar l-arrest preventiv, jassiguraw il-kontroll tal-investigazzjoni u jiddeciedu dwar ir-rinviju eventwali quddiem qorti kompetenti.

Proċedura quddiem il-Kamra tal-Kunsill:

taħrika permezz ta' ittra rreġistrata;

konsultazzjoni tal-atti tal-proċess;

talba sabiex jitlestha x-xogħol addizzjonali qabel is-seduta;

smiġh dwar l-eżistenza ta' provi suffiċjenti sabiex wieħed jiġi akkużat;

il-każ jiġi ddeliberat u tiġi ffixsata l-ġurnata tal-qari tas-sentenza;

qari tas-sentenza tar-rinviju. Flief f'każ ta' eċċezzjoni legali, l-akkużat m'għandu l-ebda dritt li jappella kontra din id-deċiżjoni.

Il-qrati kriminali

Jekk inti tiġi akkużat b'delitt (reat punibbli b'multa ta' mill-inqas 26 Euro u/jew bi priġunerija ta' tmint ijiem sa 5 sena), inti titressaq quddiem il-qorti kriminali li tistabbilixxi jekk intix hati tal-fatti attribwiti lilek, tippronunzja l-liberazzjoni jew il-kundanna tiegħek, u eventwalment tistabbilixxi l-ammont ta' flus li għandu jingħata bħala kumpens għad-danni lill-vittmi. Il-qorti kriminali tista' ttik piena massima ta' 20 sena priġunerija għal delitt imnaqqas bil-liġi għal-livell ta' reat serju.

Proċedura quddiem il-qrati kriminali:

taħrika mill-marixxall;

konsultazzjoni tal-atti tal-proċess;

smiġh quddiem il-qorti;

deliberazzjoni tal-imħallef għal xahar;

qari tas-sentenza;

dritt ta' appell.

Il-Qorti Kriminali (cour d'assises)

Jekk inti tiġi akkużat b'reat (vjolazzjoni punibbli bil-piena massima ta' priġunerija għal għomrok), inti titressaq quddiem il-Qorti Kriminali. Ġurija kkostitwita minn 12-il ġurat magħżula minn fost il-pubbliku tiddeciedi jekk intix hati tal-akkużi. Flimkien mal-qorti, li tkun magħmula minn tliet imħallfin, dawn il-ġurati jiddeciedu liema piena se tiegħu, jekk inti tinstab hati. Madankollu hija l-qorti li tiddeciedi l-kumpens u l-interessi għad-danni li għandhom jingħataw lill-vittmi, jekk dawn jitolbuhom.

Proċedura quddiem il-Qorti Kriminali:

sentenza ta' rinviju tax-chambre des mises en accusation, u taħrika mill-marixxall;

konsultazzjoni tal-atti tal-proċess (tista' titlob kopja bla ħlas);

smiġh preliminari: issir il-lista tax-xieħda, u dik tal-ġurati bil-polza;

smiġh tal-kawża;

diskussjoni dwar il-ħtija, imbagħad eventwalment dwar is-sentenza, u wara dwar l-interessi ċivili;

l-ebda appell (possibbiltà ta' appell fil-qorti tal-Kassazzjoni).

Inti tista' ssib dettalji dwar dawn l-istadji kollha tal-proċedura u dwar id-drittijiet tiegħek fl-iskedi informattivi. Dan it-tagħrif m'għandux jieħu post il-konsultazzjoni ma' avukat u għandu jservi biss bħala gwida.

Ir-rwol tal-Kummissjoni Ewropea

Jekk jogħġbok innota li l-Kummissjoni Ewropea m'għandha l-ebda rwol fil-proċeduri kriminali fl-Istati Membri u ma tistax tgħinek jekk tixtieq tilmenta. Dawn l-iskedi informattivi jgħidulek kif għandek tressaq l-ilment tiegħek u quddiem min.

Ikklikkja fuq il-links ta' hawn taħt sabiex issib l-informazzjoni li teħtieġ

1 – Konsultazzjoni ma' avukat

2 – Id-drittijiet tiegħi waqt l-inkjesta

Arrest u interrogatorju mill-pulizija

Il-fajl tal-informazzjoni

Il-fajl tal-investigazzjoni

Każ partikolari: l-arrest preventiv

L-għeluq tal-investigazzjoni

3 – Id-drittijiet tiegħi waqt il-proċess

4 – Id-drittijiet tiegħi wara l-proċess

5 – Kontravvenzjonijiet tat-traffiku u kontravvenzjonijiet minuri oħrajn

L-aħħar aġġornament: 28/06/2012

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [nl](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

1 – Konsultazzjoni ma' avukat

Huwa importanti ħafna li tikseb pariri indipendenti mingħand avukat meta b'xi mod tkun involut fi proċedura kriminali. L-iskedi ta' informazzjoni jgħidulek meta u fl-ema ċirkostanzi għandek id-dritt li tkun irrappreżentat minn avukat. Huma jgħidulek ukoll kif jgħinek l-avukat. Din l-iskeda ta' informazzjoni generali tgħidulek kif issib avukat u kif jithallsu l-kontijiet tal-avukat jekk inti m'intix f'kundizzjoni li tħallashom.

Kif issib avukat?

Kull avukat Belġjan jiddependi mill-Avukatura tad-distrett ġudizzjarju fejn jinsab l-uffiċċju tiegħu. Fi Brussell, din hija magħmula minn żewġ ordnijiet, waħda li tiġbor fiha lill-avukati li jikkellmu bil-Franċiż, u l-oħra li tiġbor fiha l-avukati li jikkellmu bl-Olandiż.

Il-Kulleġġ tal-Avukati Frankofoni u Ġermanofoni (*Ordre des Barreaux francophones et germanophone - O.B.F.G*) jinkludi lill-avukati tar-regjun tal-Vallonja u lill-avukati Franċiżi ta' Brussell (*ordre français bruxellois*).

L-ordni Olandiż tal-kapitali u l-avukati Fjammingi huma miġbura fl-*"Orde van de Vlaamse Balies"* (O.V.B.)

Il-lista tal-avukati tinsab fuq id-direttorju jew fil-Yellow Pages, jew fuq l-Internet (<https://avocats.be/fr> jew <http://www.advocaat.be/>). Tista' tfitteż avukat li normalment jiddefendi persuni m'ħarrka quddiem il-qorti kriminali billi tfitteż taħt "termini preferenzjali" (*voorkeurmaterie* bl-Olandiż), titlu "liġi kriminali" (*strafrecht* bl-Olandiż).

Tista' wkoll issib avukat qrib tiegħek, billi tagħmel tfitteżija skont il-belt jew id-distrett ġudizzjarju.

Is-segretarjat ta' kull avukatura jista' wkoll jagħtik il-lista tal-avukati tagħha.

Tista' wkoll tikkuntattja direttament avukat li ġie rakkomandat lilek, permezz tal-posta elettronika, ta' ittra jew bit-telefown.

Kif tħallas lill-avukat?

Normalment inti trid tħallas lill-avukat. Jista' jitolbok depożitu qabel kwalunkwe intervent. Il-liġi ma tistabilixxi l-ammont tad-drittijiet tal-avukat. Madankollu, l-avukat għandu jinfurmak dwar kif ser jithallas: jew ħlas bis-siegħa skont il-ħin li tiegħu d-difiża tiegħek jew somma fissa skont l-azzjoni meħtieġa (konsultazzjoni, qari tal-każ, difiża, ...).

Ma' dawn jidiedu l-ispejjeż imġarrba mill-uffiċċju tiegħu u l-ispejjeż tal-ġudikatura.

Jekk m'għandekx ir-riżorsi meħtieġa biex tħallas lill-avukat tiegħek, tista' titlob għajjuna legali bla ħlas lill-Uffiċċju tal-Għajjuna Legali li minnu jiddependi l-avukat tiegħek. Il-lista tal-uffiċċju ta' kull distrett hija disponibbli fuq l-Internet:

[bil-Franċiż](#),

[bl-Olandiż](#).

Jekk inti tirċievi għajjuna soċjali m'ħallsa mis-C.P.A.S (Ċentru Pubbliku tal-Għajjuna Soċjali), dħul garantit lill-anzjani, benefiċċji ta' sostituzzjoni ta' dħul għall-persuni b'diżabbiltà, għandek xi tfaġli dipendenti minnek li jirċievu benefiċċji tal-familja, inti inkwilin ta' dar soċjali, għadek taħt l-età, għandek xi dejn (aġġudikazzjoni kollettiva), int ħabsi, akkużat imħarrek b'multa jew għandek xi mard mentali, inti tingħata għajjuna legali ta' avukat bla ħlas.

Dan japplika wkoll jekk inti tgħix waħdek u għandek dħul fix-xahar ta' inqas minn €860, jew jekk inti tgħix ma' xi ħadd ieħor u t-total tad-dħul tal-adulti li jgħixu miegħek huwa ta' inqas minn €1.104 (flimkien ma' €145,16 għal kull persuna dipendenti).

L-aħħar aġġornament: 28/06/2012

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [nl](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

2 – Id-drittijiet tiegħi waqt l-inkjesta u l-investigazzjoni u qabel il-każ jittressaq quddiem il-qorti

Għalfejn isiru l-inkjesta u l-investigazzjoni kriminali?

Dawn iservu sabiex jingabru l-provi li jistabbilixxu r-reat, u sabiex ikunu vverifikati l-elementi li jistgħu jeżoneraw lill-persuna ssuspettata jew li permezz tagħhom jintwera li ma seħħx reat.

X'inhuma l-istadij tal-inkjesta u tal-investigazzjoni? Min iwettaq kull stadju?

Il-pulizija tinvestiga r-reati, min iwettaqhom u tiġbor il-provi.

Meta hija tissuspetta l-eżistenza ta' xi reat, hija tavrta lill-Prosekutur tal-Kuruna, li jiddeciedi:

jew li ma jieħu l-ebda azzjoni;

jew li jkompli l-inkjesta huwa stess (informazzjoni);

jew li jitlob lil xi maġistrat inkwerenti jagħmel inkjesta dwar xi fatt speċifiku, u mhux dwar xi persuna partikolari (investigazzjoni).

Il-Prosekutur tal-Kuruna għandu inqas setgħat mill-maġistrat inkwerenti. Il-maġistrat inkwerenti jew il-Prosekutur tal-Kuruna jmexxi l-inkjesta u jagħti struzzjonijiet lill-pulizija li jwettqu d-dmirijiet investigattivi bil-mod stipulat (intervisti, perkwiżizzjonijiet, għbir ta' kampjuni tad-DNA,...).

Meta tintemm l-inkjesta

Jekk il-każ qiegħed għall-informazzjoni, il-Prosekutur tal-Kuruna jista':

ma jieħux azzjoni;

jipproponi patteġġament: iwaqqaf l-azzjoni pubblika (ebda prosekuzzjoni) u tithallas somma flus (il-proċedura klassika f'każ ta' reati tat-traffiku);

jipproponi medjazzjoni kriminali, għar-reati minuri: l-ebda prosekuzzjoni, iżda min iwettaq ir-reat ikollu jikkumpensa lill-vittima u, jekk ikun meħtieġ, jingħata kura jew taħriġ;

iħarrek direttament lis-suspettat quddiem il-qorti li tiddeciedi dwar il-mertu;

iħarrek l-akkużat biex jidher quddiem qorti permezz ta' proċess verbali: it-taħrika tingħata lill-akkużat meta jiġi arrestat (għal mhux aktar minn 24 siegħa), jew jipprezenta ruħu quddiem il-Prosekutur tar-Re, sabiex tithaffet il-proċedura.

Jekk il-każ qiegħed għall-investigazzjoni, il-każ jiġi kkomunikat lill-prosektur li jagħmel is-sottomissjonijiet finali. Wara, l-akkużat jista' jaqra l-fajl tiegħu. Dan jissejjaħ quddiem il-Kamra tal-Kunsill li, wara li tkun semgħet ir-rapport tal-inkjesta tal-maġistrat inkwerenti, il-parti(jiet) civili eventwali (vittmi), l-akkuża tal-Prosektur u d-dikjarazzjoni tad-difiża, jista':

jew jibgħat il-każ għand il-maġistrat inkwerenti għal aktar investigazzjoni;

jew, jekk l-inkjesta tkun lesta:

jiddifferixxi s-sentenza jekk smiġh pubbliku jista' jikkawża ħsara lill-akkużat;

jippronunzja t-tqegħid f'istituzzjoni ta' difiża soċjali, jekk il-persuna tkun wettqet reat fi stat gravi ta' zbilanċ mentali li ma ħallewhiex tikkontrolla l-azzjonijiet tagħha fil-mument tal-fatti u għadha f'dan l-istat;

jirreferi l-kawża għal sentenza quddiem il-qorti kompetenti (tribunal tal-pulizija jew kriminali); jekk iqis li l-fatti jaqgħu taħt il-kompetenza tal-Qorti Kriminali (*Cour d'Assises*), il-Kamra tagħti ordni li d-dokumenti jintbagħtu lill-Prosektur Ġenerali, peress li x-*Chambre des mises en accusation* biss tista' tirreferi l-każ quddim il-Qorti Kriminali (*Cour d'Assises*).

Id-dritt għall-appell tal-akkużat, ristrett għal ċerti kwistjonijiet ta' proċedura, jista' jiġi eżerċitat quddiem x-*Chambre des mises en accusation*.

Waqgħat l-inkjesta, l-imħallef inkwerenti jista' joħroġ mandat ta' arrest f'ċerti kundizzjonijiet:

l-eżistenza ta' ħjiel serju ta' ħtija;

fatti li huma jgħorru piena ta' mill-inqas sena prigunerija;

u ħtieġa assoluta ta' sigurtà pubblika.

Jekk il-massimu tal-piena applikabbli ma jaqbiż il-ħmistax-il sena prigunerija, il-mandat jista' jinhareġ biss jekk jeżistu raġunijiet serji li wieħed jinkwieta dwar riskju ta' ħarba, reċidività, evażjoni mill-ġustizzja, għajbien ta' provi jew kompliċità ma' terzi persuni.

L-akkużat jidher quddiem il-Kamra tal-Kunsill fi żmien ħamest ijiem minn meta jinhareġ il-mandat, imbagħad kull xahar, sakemm tingħalaq l-investigazzjoni (kull tliet xhur jekk ir-reat ikun wieħed inqas gravi).

Id-drittijiet tiegħi waqt l-inkjesta u l-investigazzjoni

L-arrest u l-interrogazzjoni mill-pulizija (1)

Il-fajl tal-informazzjoni (2)

Il-fajl tal-investigazzjoni (3)

Każ partikolari: l-arrest preventiv (4)

L-gheluq tal-investigazzjoni (5)

L-arrest u l-interrogazzjoni mill-pulizija (1)

F'liema każijiet u għal kemm żmien nista' niġi mċaħħad mil-libertà mill-pulizija?

Inti tista' tiġi mċaħħad mil-libertà f'każ ta' delitt jew reat ovvju, jew fuq talba tal-Prosektur tal-Kuruna jew tal-imħallef inkwerenti meta jkun hemm ħjiel serju ta' ħtija. L-arrest mill-pulizija ma jistax idur iktar minn 24 siegħa.

Nista' niġi mfitx?

Iva, waqt l-arrest tiegħek jew jekk ikun hemm suspett li għandek xi arma jew oġġett perikoluż, jew jekk ikun hemm theddida għall-ordni pubbliku.

Il-pulizija tista' tidhol għandi?

Iva, f'każ ta' delitt ovvju jew bil-kunsens tiegħek.

Tista' ssir perkwiżizzjoni fi-uffiċċju jew fil-karozza tiegħi?

Iva, bħal fil-każ tad-dar. Madankollu ċerti postijiet huma invjolaabbli u oħrajn huma speċifikament protetti: it-tiftix fihom jitlob proċedura partikolari (uffiċċju ta' diplomatiku, ta' membru parlamentari, postijiet ta' kustodja tas-sigriet professjonali, ...).

Il-karozza tiegħek tista' tiġi perkwiżita jekk ikun hemm suspett li din intużat f'xi reat, li għarret persuni mfittxija, provi jew evidenza, jew oġġetti ta' periklu għall-ordni pubbliku.

Nista' nikkuntatta xi membru tal-familja, ħabib, tabib, jew xi membru tal-ambaxxata tiegħi?

Inti tiġi eżaminat minn tabib jekk il-pulizija jqisu li hemm il-ħtieġa jew fuq talba. F'dan l-istadju, il-pulizija jiddeċiedu jekk iħallux iċċempel jew le. Jekk inti taħt l-età, il-pulizija huma obbligati li jinformatu bil-miktub jew verbalment lill-ġenituri, lit-tutor tiegħek jew lil min jieħu ħsiebek mill-aktar fis possibbli.

X'inhuma d-drittijiet tiegħi waqt l-interrogazzjoni tal-pulizija?

Inti għandek dritt li ma tgħid xejn sabiex ma tinkriminax lilek innifsek, jiġifieri li ma tikkollaborax fil-gbir ta' provi kontrik.

Qabel ma tibda l-interrogazzjoni, għandek tiġi infurmat:

li tista' titlob li l-mistoqsijiet kollha li jkunu sejin isirulek u t-twegibiet li tagħti jtniżżlu eżattament kif ikunu ntqalu;

li tista' titlob li jsir ċertu att ta' informazzjoni jew ta' smiġh;

li l-istqarrijiet tiegħek jistgħu jintużaw bħala provi fil-qorti.

Tista' tuża d-dokumenti fil-pussess tiegħek, mingħajr ma dan iwassal għall-posponiment tal-interrogatorju. Waqt l-interrogatorju jew wara, inti tista' titlob li dawn id-dokumenti jiġu inkluzi mal-proċess verbali tas-smiġh jew ipprezentati fir-Registru.

Meta tintemm l-intervista, il-proċess verbali jingħatalek biex taqrah, sakemm ma titlobx li jaqrawhulek. Jistaqsuk ukoll jekk tridx tirranġa jew iżżid xi haġa mal-istqarrija tiegħek.

Jekk tixtieq tesprimi ruħek f'lingwa differenti minn dik tal-proċedura, jissejjaħ interpretu marbut b'gurament, l-istqarrija tiegħek tittieħed fil-lingwa tiegħek, jew tintalab tiktibha inti stess. Jekk l-interrogatorju jsir bl-għajnuna ta' interpretu, l-identità u l-professjoni tiegħu jiġu msemmija.

Inti tiġi infurmat jekk tistax tingħata kopja tal-istqarrija tiegħek bla ħlas.

Tintalab informazzjoni dwar il-kondotta tiegħi?

Il-pulizija għandhom aċċess għall-uffiċċjuċentrali tal-kondotti.

Nista' nkun assistit mill-avukat tiegħi?

L-avukat tiegħek ma jistax ikun preżenti waqt is-smiġh tiegħek u ma jistax jiltaqa' miegħek sakemm tkun miżmum f'dawk l-24 siegħa.

Il-fajl tal-informazzjoni (2)

L-inkjesta titmexxa mill-Prosektur tal-Kuruna. L-informazzjoni preliminari tkun inkwiżitorjali: sigrieta, miktuba u mhux kontenjuża.

X'jista' jagħmel il-Prosektur tal-Kuruna waqt il-fażi ta' informazzjoni?

Ħlief għal xi eċċezzjoni legali, l-atti ta' informazzjoni ma jstgħux jinkludu atti ta' ġeġħil u lanqas jippreġudikaw id-drittijiet u l-libertajiet individwali. Il-konfiska tal-proprjetà tista' ssir taħt ċerti kundizzjonijiet.

Il-Prosektur tal-Kuruna jista', *inter alia*:

imur fuq il-post fejn seħħ ir-reat,

jisma' jew iqabbd lill-pulizija jisimghu xi persuni ssuspettati jew xieħda,

jarresta lil xi ħadd (għajr f'każ ta' delitt ovvju) għal 24 siegħa,

jittlob analiżi tad-DNA bil-kunsens tas-suspettat,
jinterċetta u jieħu l-posta (iżda ma jiftaħhiex),
jikseb tagħrif bankarju skont ċerti kundizzjonijiet,
jagħmel perkwiżizzjonijiet f'każ ta' delitt ovvju jew bil-kunsens ta' sid il-post,
jara li jsiru metodi ta' riċerka partikolari li jistgħu jkunu intrużivi hafna.

X'nista' nagħmel jekk att ta' żvelar ta' informazzjoni jikser id-drittijiet tiegħi?

Tista' titlob li jitneħħa permezz ta' talba mmotivata, is-sommarju kriminali, pereżempju jekk il-proprjetà tiegħek tinqabad bħala prova. Il-Prosekutur tal-Kuruna ikollu 15-il ġurnata biex jiddeciedi. F'każ li ma tingħatax twegiba, jew li tingħata twegiba negattiva, inti tista' tipprezenta rikors quddiem *x-Chambre des mises en accusation*.

Tista' wkoll, f'dan il-każ, titlob lill-Prosekutur tal-Kuruna biex jawtorizza lill-Uffiċċju ċentrali għall-Qbid u l-Konfiska jbiegħ il-proprjetà, jew li jirritornaha bl-ghoti ta' garanzija.

Jista' jkollu aċċess għall-fajl?

B'differenza mis-sistema ta' investigazzjoni, m'hemm l-ebda regola partikolari li torganizza l-komunikazzjoni totali jew parzjali tal-fajl lill-partijiet involuti fl-istadju tal-informazzjoni. Inti tista' titlob l-aċċess għall-fajl lill-Prosekutur tal-Kuruna li għandu s-setgħa diskrezzjonali li jaċċetta jew jirrifjuta.

Nista' ninfluwenza l-eżitu tal-fajl?

Le. Il-Prosekutur tal-Kuruna jieħu deċiżjoni waħdu rigward jekk jieħux azzjoni, idaħħalx imħallef inkwerenti, iħarrekkx jew iħarrekkx permezz ta' proċess verbali quddiem il-qorti, jew jipproponilekx alternattiva sabiex iwaqqaf l-azzjoni pubblika (ftehim jew medjazzjoni: f'dan il-każ ma jkunx hemm proċess jekk tħallas il-multa jew jekk tirrispetta l-kundizzjonijiet imposti waqt il-medjazzjoni).

Każ għall-investigazzjoni (3)

L-investigazzjoni titmexxa taħt id-direzzjoni u l-awtorità tal-maġistrat inkwerenti, imqabblad mill-Prosekutur tal-Kuruna, jew mill-allegata vittma ta' reat permezz ta' ilment fi proċedura ta' azzjoni civili.

X'inhuma l-azzjonijiet li jista' jittlob maġistrat inkwerenti?

Huwa jista' juża l-atti kollha li jista' juża l-Prosekutur tal-Kuruna, u mezz ta' koerzjoni importanti: joħroġ mandat ta' arrest, jordna l-interċettazzjoni tat-telefonati, perkwiżizzjonijiet mingħajr kunsens, metodi aktar estensivi ta' tiftix partikolari,...

Għandi ninstema' mill-maġistrat inkwerenti?

L-interrogatorju mill-maġistrat inkwerenti huwa obligatorju biss f'każ li jinħareġ mandat ta' arrest.

Il-maġistrat għandu jgħidli li jeżisti każ?

Il-maġistrat fil-prinċipju għandu jakkużak jekk jeżistu provi serji kontrik. L-akkuża ssir wara smiġh jew permezz ta' ittra, u tagħtik id-dritt li titlob l-aċċess għall-fajl kriminali u d-dritt li titlob miżuri ta' investigazzjoni ulterjuri.

Il-maġistrat jista' jordna li jinterċettawli t-telefonati li nagħmel jew li nirdievi?

Iva, filwaqt li jirrispetta ċerti kundizzjonijiet legali speċifiċi hafna.

Nista' noġġezzjona għal xi perkwiżizzjoni?

Id-dar tiegħek tista' tiġi mftitxija jekk il-maġistrat jiffirma mandat ta' tftitxija, u jekk it-tftitxija ssir bejn il-5:00 u d-9:00 ta' filgħaxija, hliet għal xi eċċezzjonijiet.

Il-maġistrat jista' jobbligani fiżikament li jittiehidli kampjun tad-DNA?

Iva, taħt ċerti kundizzjonijiet.

X'nista' nagħmel kontra xi att fi-investigazzjoni li jikser id-drittijiet tiegħi?

Tista' tiftaħ proċedura sommarja kriminali (cf. Informazzjoni).

Jista' jkollu aċċess għall-fajl waqt l-inkjeżta?

Jekk inti akkużat mhux arrestat, tista' titlob l-aċċess għall-fajl permezz ta' talba indirizzata lill-maġistrat inkwerenti, li jista' jirrifjutalek l-aċċess iżda għandu jiġġustifika r-rifjut tiegħu. F'każ li l-maġistrat ma jwiegħbix jew f'każ ta' twegiba negattiva, tista' tappella quddiem *x-Chambre des mises en accusation*.

Nista' nitlob li jsiru ċerti atti investigattivi?

Iva, kemm jekk tkun arrestat kif ukoll jekk le. Tista' tagħmel dan permezz ta' talba. Il-maġistrat inkwerenti jista' jirrifjutaha jekk iqis li l-miżura m'hijieq meħtieġa biex tintwera l-verità jew li hija ta' detriment għall-investigazzjoni. Teżisti l-possibbiltà ta' appell.

Każ partikolari: l-arrest preventiv (4)

Kif għandha ssir l-interrogazzjoni quddiem l-imħallef?

Interrogazzjoni qabel il-ħruġ ta' mandat ta' arrest għandha sseħħ fi żmien 24 siegħa miċ-ċaħda tal-libertà taħt piena ta' nullità tal-mandat ta' arrest. L-interrogazzjoni għandha tirrigwarda b'mod partikolari l-possibbiltà ta' ħruġ ta' mandat u l-fatti allegati.

L-avukat tiegħek ma jistax ikun preżenti.

Nista' ninstema' mill-imħallef aktar tard?

Tista' titlob interrogazzjoni rikapitulattiva. Din hija l-unika interrogazzjoni fejn l-avukat tiegħek jista' jkun preżenti.

Meta nista' nara lill-avukat tiegħi?

Wara l-ewwel smiġh tiegħek mill-maġistrat inkwerenti.

Nista' nikkontesta l-legalità jew ir-raġunijiet tal-mandat ta' arrest?

Ma tistax tappella d-deċiżjoni ta' tqegħid taħt mandat ta' arrest.

Fi żmien hamest ijiem minn meta joħroġ il-mandat, inti tidher quddiem il-Kamra tal-Kunsill. Lejliet, jngħatalek aċċess għall-fajl tiegħek. L-avukat tiegħek jew inti stess tistgħu titolbu r-rilaxx tiegħek.

L-avukat tiegħek jista' jqajjem irregolarità fil-mandat biss waqt din l-ewwel dehra quddiem il-Kamra tal-Kunsill (u fl-appell). Jekk jiġi kkonfermat il-mandat ta' arrest, inti għandek id-dritt tal-appell. Fi żmien 15-il ġurnata għandek tidher quddiem *x-Chambre des mises en accusation*. F'każ li din l-iskadenza ma tiġix irrispettata, inti tinheles minnufih.

Il-konferma tal-arrest hija valida għal xahar (jew tliet xhur). Inti tista', f'kull seduta, tikkontesta l-adegwatezza tal-mandat ta' arrest u/jew l-evidenza ta' htija. Il-fajl ikun għad-dispożizzjoni tiegħek jumejn qabel kull seduta.

Nista' nkellem lil terzi persuni fil-habs?

Dejjem tista' tkellem lill-avukat tiegħek.

Iżda l-maġistrat inkwerenti jista' ma jħalliex tkellem lil kwalunkwe persuna oħra għal massimu ta' tlett ijiem.

Meta nista' ninheles?

Fi kwalunkwe hin mill-maġistrat inkwerenti, jew fuq deċiżjoni tal-qrati istruttorji waqt is-smiġh tiegħek. Il-libertà tista' tkun kundizzjonata jew b'garanzija.

Jien ċittadin ta' pajjiż ieħor. Għandi nkun preżenti waqt il-kumpilazzjoni?

Jista' jinħareġ mandat ta' arrest jekk ikun hemm riskju ta' evażjoni mill-gustizzja. Il-maġistrat inkwerenti jew il-qrati istruttorji jistgħu jagħtuk il-libertà fuq garanzija. Inti tista' tiġbor lura s-somma ta' flus imħallsa jekk tidher f'kull stadju tal-proċedura.

Jekk tinħeles, inti tintalab tidher għas-smiġħ, u fil-prinċipju quddiem qorti tal-prim'istanza. Il-maġistrat inkwerenti jista' jordnalek, permezz ta' ordni ta' libertà kundizzjonata, sabiex ma titlaqx mill-pajjiż. Dawn il-kundizzjonijiet jistgħu jiġu estiżi għal perjodu ta' tliet xhur. Inti tista' tikkontestahom quddiem il-Kamra tal-Kunsill.

Għeluq tal-istruttoria (5)

X'nista' naghmel jekk l-inkjesta ddum?

Wara sena, tista' tagħmel talba mmotivata lix-*Chambre des mises en accusation* li tikkontrolla l-andament tal-inkjesta.

Il-kapi ta' akkuza/ta' htija jistgħu jibiddlu qabel il-proċess?

Il-Prosekutur tal-Kuruna jaqra l-każ mibgħut mill-imħallef u jispeċifika l-akkużi li għalihom l-akkużat għandu jwieġeb quddiem il-qorti. Jista' wkoll jagħmel talba għal rinunzja għall-kawża, jew inkella jitlob lill-imħallef jagħmel ċerti investigazzjonijiet ulterjuri. Il-piena tista' wkoll tibiddel mill-Prosekutur tal-Kuruna f'din l-okkażjoni, jew mill-Kamra tal-Kunsill li jiddeċiedi l-futur tal-kawża.

Nista' nwieġeb ħati tal-akkużi kollha jew xi wħud minnhom qabel il-proċess?

Le, inti titqies innoċenti sal-kundanna definittiva tiegħek minn qorti tal-prim'istanza.

Kif isir l-għeluq tal-kawża?

Il-Kamra tal-Kunsill tiddeċiedi wara li tkun semgħet ir-rapport tal-maġistrat inkwerenti, il-*parte civile*, il-prosekutur u d-difiża:

li tirreferi lill-akkużat quddiem il-qorti kompetenti;

li tiddikjara r-rinunzja għall-kawża;

li tagħti d-differiment tas-sentenza: il-fatti jiġu ddikjarati stabbiliti, iżda ma tingħata l-ebda piena. L-imħallef jistabbilixxi terminu ta' prova, li jista' jkun jinkludi xi kundizzjonijiet li għandhom ikunu rrispettati;

li timplimenta l-Att tal-Protezzjoni Soċjali (l-irkupru).

X'inhuma d-drittijiet tiegħi f'din il-fażi?

Tista' taqra l-fajl tiegħek u tiegħu kopji tad-dokument qabel is-seduta quddiem il-Kamra tal-Kunsill. Tista' wkoll titlob inkjesta addizzjonali permezz ta' mozzjoni. Jekk il-maġistrat inkwerenti jirrifjuta li jwettaqhom, inti għandek id-dritt li tappella quddiem ix-*Chambre des mises en accusation*.

Nista' nappella?

Ma tistax tressaq appell kontra ordni ta' rinviu, ħlief f'każ ta' irregolarità, ta' ommissjoni jew ta' invalidità li jaffettwa att investigattiv, il-kisba tal-provi jew l-ordni ta' rinviu, jekk tinvoka raġuni għall-inammissibbiltà jew it-terminazzjoni tal-azzjoni pubblika,

Nista' niġi akkużat b'reat li nkun ġejt mixli bih fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea?

Fil-prinċipju le.

L-aħħar aġġornament: 28/06/2012

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna għet

emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment

qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

3 – Id-drittijiet tiegħi quddiem il-tribunal/il-qorti

Fejn isir il-proċess?

It-tribunal tal-pulizija jittratta r-reati l-inqas serji (reati punibbli b'multa ta' 1 sa 25 Euro (ksur tal-kodiċi rurali, ...) u l-ksur kollu tal-liġi tat-traffiku (incidenti fatali, ...));

It-tribunal korrettiv jittratta d-delitti jew ir-reati korrettivi (dawk li għalihom setgħu jiġu ammessi immedjatament xi ċirkostanzi mitiganti);

Il-Qorti bil-Ġurija tittratta r-reati l-aktar serji (dawk li għalihom ma jistgħux jew m'għandhomx jiġu aċċettati ċirkostanzi mitiganti).

Il-proċess ikun pubbliku?

Fil-prinċipju, il-proċess ikun pubbliku u jsir f'awla aċċessibbli għal kulħadd (spettaturi, ġurnalisti) ħlief jekk is-sigurtà ma tippermettix dan.

Meta inti tkun involut f'każ sesswali (stupru, ...), tista' titlob lill-qorti li tlaqqa' s-seduta *in camera*, jiġifieri li tillimita l-aċċess fl-awla għall-persuni involuti fil-proċess.

Jekk il-każ jirrigwarda l-arrest ta' kriminali li m'huwiex responsabbli tal-azzjonijiet tiegħu minħabba stat gravi ta' mard mentali, dan jista' jittlob li l-proċess isir fil-magħluq, u l-prosekutur pubbliku jista' jopponi.

Min jiddeċiedi l-kawża?

Imħallfin professjonali quddiem it-tribunal tal-pulizija jew il-qorti kriminali. Iżda, fil-Qorti bil-Ġurija, 12-il ġurat jiddeċiedu huma waħedhom dwar il-ftija tal-akkużat. Huma jiddeċiedu wkoll il-piena flimkien ma' tliet maġistrati.

Il-kapi tal-akkuza jew preġudizzji jistgħu jinbidlu waqt il-proċess?

L-akkużi jistgħu jiġu kkunsidrati b'mod differenti mill-prosekuzzjoni u mill-imħallef. Perezempju, jekk inti kissirt il-ħġieġa ta' karozza, il-prosekutur jista' jfittxek għal attentat ta' serq meta fil-fatt, inti kellek biss l-intenzjoni li tkisser. Il-qorti tista' tiddeċiedi mod ieħor, u tistma li dan kien dannu. Madankollu għandek tiġi avżat mill-qorti dwar dan biex ikollok il-possibbiltà li tiddefendi ruħek fuq din il-bażi ġdida.

X'jiġri jekk inwieġeb ħati għall-kapi kollha tal-akkuza jew xi wħud minnhom waqt il-proċess?

Il-piena ma tiġix imnaqqsa awtomatikament.

X'inhuma d-drittijiet tiegħi waqt il-proċess?

Għandi nkun preżenti waqt il-proċess? Għandi nkun preżenti waqt il-proċess kollu?

Dejjem tista' tkun irrappreżentat minn avukat. B'eċċezzjoni, inti jkollok tidher personalment meta l-qorti tiddeċiedi dan b'ordni li għandha tagħtik qabel is-seduta.

Jista' jsir mingħajri?

Jekk ma tkunx preżenti jew irrappreżentat minn avukat sabiex twieġeb għall-akkużi, il-proċess isir mingħajrek u inti tiġi ġġudikat *in absentia*.

Jekk ngħix fi Stat Membru ieħor, nista' nipparteċipa permezz tal-vidjow?

Le.

Inkun meġħun minn interpretu jekk ma niffimx il-lingwa tal-imħallef?

Iva.

Għandi bżonn avukat?

Le, għajr quddiem il-qorti bil-ġurija.

Nista' niġi pprovdut b'avukat?

Iva taħt ċerti kundizzjonijiet (ara [skeda 1](#)).

Nista' nibdel l-avukat?

Iva, anki mingħajr raġuni.

Nista' nesprimi ruhi waqt il-proċess?

Iva.

Fil-proċess ikolli nitkellem?

M'intix obbligat.

Xijkunu l-konsegwenzi jekk ma ngħidx il-verità waqt il-proċess?

Għandek id-dritt li ma tinkriminax lil innifsek, u li tiżviluppa l-istrateġija ta' difiża tiegħek kif tixtieq. Dan jinkludi wkoll id-dritt li tibqa' sieket.

X'inhuma d-drittijiet tiegħi fir-rigward tal-provi miġjuba kontrija?

Nista' niċċad il-provi miġjuba kontrija?

Iva.

Kif?

Billi titlob lill-imħallef biex iwettaq investigazzjonijiet ulterjuri.

Għalfejn?

Sabiex turi l-improbabbiltà tal-akkuża.

Xi provi nista' niġib favur il-kawża tiegħi?

Prezentazzjoni ta' kwalunkwe dokument, talba għal opinjoni oħra, smiġh ta' xhud ġdid, ...

Nista' nuża investigatur privat biex nikseb provi favur tiegħi?

Iva.

Provi bħal dawn ikunu ammissibbli?

Iva.

Nista' nsejjaħ xhieda biex jitkellmu favur tiegħi?

Iva.

Jien jew l-avukat tiegħi nistgħu nistaqsu mistoqsijiet lix-xhieda l-oħrajn fil-każ?

Iva, permezz tal-pulizija jew l-imħallef.

Jien jew l-avukat tiegħi nistgħu nikkontestaw dak li jgħidu?

Iva.

Tiġi kkunsidrata informazzjoni dwar il-kondotta tiegħi?

Iva.

X'tip ta' informazzjoni?

Il-kundanni preċedenti.

F'liema ċirkostanzi? F'liema stadju?

Dawn jistgħu jirdupjaw l-ammont tal-piena massima u jistgħu jostakolaw il-miżuri favur.

Kundanni preċedenti fi Stat Membru ieħor jiġu kkunsidrati?

Iva, dawn jistgħu jiġu mgħoddija lill-imħallef.

X'jiġri meta jintemm il-proċess?

X'inhuma l-eżiti possibbli tal-proċess?

L-inammissibbiltà tal-akkuża jekk regola importanti ma tkunx giet irrispettata. Jista' jkun madankollu li jsir proċess ġdid;

Li tiġi lliberat, jekk ma jkunx hemm biżżejjed evidenza biex tiġi ppruvata l-ħtija tiegħek mingħajr dubju dettat mir-raġuni;

Li tinstab ħati.

F'każ ta' kundanna, l-imħallef għandu 5 għażliet, skont it-tip ta' reat u l-passat legali tiegħek:

il-piena ta' priġunerija;

il-piena ta' xogħol: li fi żmien sena twettaq xogħol mingħajr ħlas għall-komunità b'riskju li tinghata piena ta' priġunerija jew multa;

multa;

is-sospensjoni tal-kundanna jew is-sospensjoni tas-sentenza bi jew mingħajr kundizzjonijiet (ma twettaqx aktar reati, issegwi taħriġ, ma tiffrekwentax ċerti

postijiet aktar, ...) għal perjodu bejn 1 sa 5 snin;

sempliċi dikjarazzjoni ta' ħtija.

X'inhu r-rwol tal-vittma waqt il-proċess?

Din tista' tagħti l-verżjoni tagħha dwar il-fatti li jirrigwardawha u titlob kumpens finanzjarju.

Kif?

Verbalment jew billi tipprezenta nota bil-miktub.

F'liema stadju?

Waqt is-smiġh, eżatt wara li tkun ġejt interrogat mill-imħallef.

Għal tagħrif aktar komplut, ara l-iskedi dwar id-drittijiet tal-vittmi.

Links relatati

[L-indirizzi tal-grati](#)

[Sit tal-Ministeru tal-Ġustizzja](#)

[Indirizzi tal-ħabsijiet](#)

L-aħħar aġġornament: 28/06/2012

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [nl](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

4 – Id-drittijiet tiegħi wara li tingħata d-deċiżjoni mit-tribunal jew mill-qorti

Nista' nappella?

Nista' nappella missentenza/id-deċiżjoni fil-proċess kontra l-piena?

Is-sentenza mogħtija fl-assenza tiegħek jew meta ma tkunx ġejt irrapprezentat minn avukat tingħata awtomatikament. Jezisti rikors speċifiku, biex id-deċiżjoni tiġi revokata, li huwa dejjem previst. Hemm ukoll possibbiltà ta' appell.

Jekk is-sentenza tingħata fil-preżenza tiegħek, id-deċiżjoni hija kontenżjuża. Ir-rimedju huwa l-appell, previst biss meta d-deċiżjoni tkun ittiegħdet minn tribunal. L-appell għalhekk ma jeżistix kontra s-sentenzi tal-qorti tal-appell u tal-qorti tal-gurati.

Kif? Quddiem min?

Jekk inti qed tinzamm taħt arrest, ir-rikors u l-appell jistgħu jiġu pprezentati lill-uffiċċju tal-habs. Jekk inti liberu, r-rikors isir permezz ta' marixxall tal-ġustizzja, filwaqt li l-appell għandu jiġi pprezentat fil-qorti li ħadet id-deċiżjoni.

Kemm għandi żmien sabiex nagħmel dan?

Ir-rikors għandu jiġi pprezentat fi żmien 15-il jum.

L-iskadenza għall-preżentata tar-rikors tibda tgħodd mill-għada li ssir taf dwar l-ghoti bil-miktub (notifika) tad-deċiżjoni.

L-iskadenza għall-appell tibda mill-jum ta' wara dak tas-smiġh li fih ingħata l-verdett.

X'inhuma r-raġunijiet għar-rikors?

Nuqqas ta' ftehim dwar il-fatti ddikjarati stabbiliti jew fuq punti ta' liġi.

X'jiġri jekk nipprezenta rikors?

X'jiġri jekk inkun il-habs meta nipprezenta rikors?

Jekk ir-rikors jirrigwarda l-każ li għalih inti qed tkun miżmum u ġejt ikkundannat għal piena ta' ħabs, inti tibqa' l-habs sakemm ma tingħata deċiżjoni oħra. F' dan il-proċess il-ġdid tista' ssir talba għal libertà provviżorja.

Jekk inti qed tkun miżmum minħabba każ ieħor, ir-rikors ma jkollu l-ebda effett fuq is-sitwazzjoni ta' prigionerija tiegħek.

Kemm idum sabiex jinstema' r-rikors?

Is-smiġh tar-rikors isir fi żmien 15-il jum mill-preżentata tarrikors jekk tkun liberu, jew fi żmien 3 ijiem jekk inti qiegħed f'kustodja. L-appell ma jsir aktar tard minn 60 jum mir-rikors.

Nista' nressaq provi ġodda għar-rikors?

Iva.

X'inhuma r-regoli applikabbli?

L-istess regoli bħal dawk ta' quddiem il-Prim' Imħallef (ara [skeda 3](#)).

X'jiġri fl-udjenza tar-rikors?

L-ewwel l-imħallef jevalwa jekk ir-rikors tressaq fil-ħin imbagħad jiġġudika mill-ġdid il-fatti mressqa u l-piena eventwali li għandha tingħata.

X'tista' tkun id-deċiżjoni tat-tribunal/tal-qorti?

X'jiġri jekk ir-rikors jiġi aċċettat/irrifjutat?

Jekk ir-rikors għall-oġġezzjoni jew għall-appell jiġi aċċettat, hemm zewġ ipoteżijiet:

L-inammissibbiltà tal-prosekuzzjoni jew il-libertà, li tinvolvi l-helsien immedjat tiegħek jekk inti tkun miżmum; kundanna għal sentenza iqsar.

Jekk ir-rikors jiġi rrifjutat,

fil-każ tal-oġġezzjoni, il-kundanna tiġi kkonfermata iżda qatt ma tiħrax;

fil-każ tal-appell, il-kundanna tista' tkun ikkonfermata jew tiħrax.

Għandi dritt ta' rikors kontra awtorità oġhla/awtorità oħra?

L-appell jista' jsir kontra d-deċiżjoni fir-rikors ta' oġġezzjoni minn tribunal, quddiem il-qorti tal-appell. Appell jista' jiġi pprezentat fi żmien 15-il jum quddiem il-Qorti tal-kassazzjoni kontra deċiżjoni fuq appell lill-marixxall tal-qorti. Dan ma jissospendix l-ezekuzzjoni tal-kundanna.

F'liema ċirkostanzi?

Ir-rikors fil-kassazzjoni huwa ġġustifikat biss f'każ ta' ksur tal-liġi jew tal-proċedura.

Jekk l-ewwel deċiżjoni kienet żbaljata, niġi kkumpensat?

Iva, jekk inti kont arrestat f'dan il-każ.

B'xiex?

Permezz ta' kumpens għad-dannu li tkun soffrejt minħabba l-arrest.

Kif?

Permezz ta' applikazzjoni bil-miktub lill-Uffiċċju pubbliku federali tal-Ġustizzja.

Jekk ir-rikors tiegħi jiġi aċċettat, il-fatt li kont misjub hati jibqa' fil-kondotta tiegħi?

Le.

Is-sentenza meta titqies definitiva?

Meta ma jitressaq l-ebda oġġezzjoni fi żmien 15-il jum min-notifika tas-sentenza mogħtija *in absentia*.

Meta ma jsir l-ebda appell minnek jew mill-prosekuzzjoni fi żmien 25 jum mill-qari tas-sentenza.

Jien ċittadin ta' Stat Membru ieħor, nista' nintbagħat lura wara l-proċess fil-Belġju?

Iva.

It-trasferiment huwa awtomatiku?

Le, dejjem għandu jkun hemm ftehim bejn il-Belġju u l-Istat l-ieħor.

F'liema ċirkostanzi?

L-ewwel każ: biex tiskonta f'pajjiżek is-sentenza mogħtija fil-Belġju, li ma tistax tkun appellata, ta' piena ta' prigionerija ta' mill-inqas 6 xhur (ara ukoll: [II-](#)

Ġustizzja mill-A sa-Z

a) bil-kunsens tiegħek, jekk ikollok permess ta' residenza fil-Belġju biss. Ara l-[Konvenzjoni Ewropea](#).

b) mingħajr il-kunsens tiegħek jekk m'għandekx jew skadielek il-permess tar-residenza fil-Belġju (ara l-[Konvenzjoni Ewropea](#)) jew jekk inti kont is-sugġett ta' **mandat ta' arrest Ewropew** maħruġ mill-Belġju b'garanzija ta' ritorn fil-pajjiż tal-orìġini.

It-tieni każ: mingħajr il-kunsens tiegħek, sabiex tiġi ġudikat fil-pajjiż tal-orìġini tiegħek fuq bażi ta' **mandat Ewropew** maħruġ mill-pajjiż li inti ċittadin tiegħu. Jekk inti għadek trid tiskonta s-sentenza tiegħek hawnhekk, il-Belġju jista' jistenna tmien is-sentenza tiegħek sabiex jittrasferik lejn l-Istat tal-orìġini tiegħek, jew jista' jibgħatek temporanjament sabiex tiġi ġudikat hemmekk b'garanzija ta' ritorn sabiex imbagħad tiskonta s-sentenza tiegħek fil-Belġju. Jekk inti għandek ir-residenza normali tiegħek hawnhekk, inti tista' titlob lil-Belġju li jibgħatek lura bil-kundizzjoni li tmur lura sabiex tkun tista' tiskonta s-sentenza tal-pajjiż l-ieħor fil-Belġju.

It-tielet każ: mingħajr il-kunsens tiegħek, sabiex tiskonta fil-pajjiż tal-orìġini tiegħek sentenza mogħtija fuq bażi ta' **mandat Ewropew** maħruġ mill-Istat li inti ċittadin tiegħu. Jekk inti għadek trid tiskonta s-sentenza tiegħek hawnhekk, il-Belġju jistenna li tispicċa s-sentenza tiegħek qabel jittrasferik lejn il-pajjiż tal-orìġini tiegħek. Jekk inti għandek ir-residenza normali tiegħek hawnhekk, inti tista' titlob li l-Belġju jirrifjuta l-eżekuzzjoni tal-mandat sabiex tkun tista' tiskonta s-sentenza fil-Belġju minflok fil-pajjiż tal-orìġini tiegħek.

Nista' nappella kontra d-deċiżjoni li nintbagħat lura?

Iva, sakemm ma tkun ingħatajt trasferiment volontarju.

Fil-każ tar-ritorn sabiex tiskonta l-piena mogħtija fil-Belġju fl-Istat tal-orìġini tiegħek (l-ewwel każ), tista' tressaq rikorsi għall-annullament u għas-sospensjoni fi żmien 60 jum quddiem il-**Kunsill tal-Istat**, kif ukoll rikors ġudizzjarju quddiem il-**president tal-qorti** b'urġenza.

Fil-każ tal-eżekuzzjoni ta' mandat ta' arrest Ewropew maħruġ mill-pajjiż tal-orìġini tiegħek (it-2 u t-3 każ), il-**maġistrat inkwerenti** jwettaq verifika inizjali u revizzjoni fi żmien 15 il-jum mill-arrest mill-**kamra tal-Kunsill**. Jista' jsir **appell** fi żmien 24 siegħa tal-pronunzja tal-ordni tal-kamra tal-Kunsill quddiem ix-**chambre des mises en accusation** (ara [skeda 3](#)). Jista' jsir ukoll appell fi żmien 24 siegħa mid-deċiżjoni tax- **chambre des mises en accusation** quddiem il-Qorti tal-kassazzjoni.

Jekk niġi kkundannat fil-Belġju, nista' nittella' l-qorti mill-ġdid għall-istess reat?

Le.

Tagħrif dwar il-kapi ta' akkuża/il-kundanna

It-tagħrif dwar il-kundanna u l-kapi ta' akkuża relatati jitniżżel fil-kondotta tiegħi?

Iva.

Kif u fejn jinżamm dan it-tagħrif?

Dan jinżamm f'database imsejha "Kondotti Ċentrali", amministrat mill-Uffiċċju pubbliku federali tal-Ġustizzja.

Għal kemm żmien jinżamm?

Il-kundanni għal pieni tal-pulizija (1 sa 7 ijiem ta' priġunerija, 1 sa 25 Euro f'multa, 20 sa 45 siegħa ta' sentenza ta' xogħol) jitneħħew mill-kondotta wara 3 snin.

Il-kundanni l-oħrajn jibqgħu miktuba b'mod permanenti. Madankollu dawn jistgħu jitneħħew permezz ta' proċedura ta' rijabilitazzjoni.

Jista' jinżamm mingħajr il-kunsens tiegħi?

Iva

Nista' noġġezzjona kontra ż-żamma ta' dan it-tagħrif?

Le.

Min ikollu aċċess għall-kondotta tiegħi?

L-awtoritajiet ġudizzjarji u tal-pulizija ikollhom aċċess mingħajr restrizzjoni.

Ma tridx issir konfużjoni bejn il-kondotta u l-estratt tal-kondotta, mitlub minn ċerti amministrazzjonijiet pubbliċi jew ċerti individwi (min iħaddem, ...), u li ma tkunx tinkludi l-informazzjoni kollha li tidher fil-kondotta. Pereżempju, l-istqarrijiet sempliċi ta' ħtija, il-pieni ta' mhux aktar minn 6 xhur ħabs, u multi ta' mhux aktar minn 500 € jew li jingħataw minħabba ksur tar-regoli tat-traffiku mingħajr ma tiflew il-liċenzja tas-sewqan għal iktar minn 3 snin ma jibqgħux jidher wara 3 snin u 25 jum mid-data tal-għoti tas-sentenza. Is-sospensjoni tal-għoti tas-sentenza, sempliċi jew bi probation, qatt ma tissemma fuq il-kopja.

L-aħħar aġġornament: 28/06/2012

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orìġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [nl](#) ġiet

emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment

qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin diġà ġew tradotti.

5 – Kontravvenzjonijiet minuri

Kif jiġu ttrattati l-kontravvenzjonijiet minuri tar-regoli tat-traffiku?

Jekk il-pulizija lokali tiskopri xi kontravvenzjoni tat-traffiku, din tista' tibgħat formola lil sid il-vettura inkwistjoni sabiex issir taf l-identità tas-sewwieq meta jkun seħħ il-każ. Il-Prosekutur tal-Kuruna mbagħad jista' jipproponilek ftehim li permezz tiegħu jaqgħu l-akkużi kriminali jekk tħallas, permezz ta' trasferiment bankarju, somma flus lill-awtoritajiet tat-taxxa fuq il-valur miżjud, tar-reġistrazzjoni tal-artijiet u tal-beni pubbliċi.

Bil-ħlas ta' din is-somma inti tevita li tissejjaħ sabiex tidher quddiem it-tribunal tal-pulizija, u għalhekk li teħel multa akbar u li tħallas l-ispejjeż addizzjonali tal-qorti.

Il-ftehim madankollu jinvolti r-rikonossiment tal-ħtija u r-responsabbiltà tiegħek fir-rigward ta' vittmi eventwali meta l-kontravvenzjoni tiegħek tkun ikkawżat dannu lil persuni oħrajn.

Min jittratta dawn il-kontravvenzjonijiet?

Il-prosekuzzjoni tat-tribunal tal-pulizija li jkollu ġurisdizzjoni tkun inkarigata li tagħmel dawn il-proposti. L-uffiċċju tal-multi kriminali fl-awtoritajiet ta' amministrazzjoni fiskali jamministra l-kontabilità tal-ħlasijiet li jsiru, u jinforma lill-Prosekutur Pubbliku dwarhom.

Proċedura?

Il-proposta ta' ftehim tintbagħat lill-awtur permezz ta' ittra rreġistrata jew permezz ta' twissija mogħtija minn agent tal-pulizija. Iż-żmien tal-ħlas ivarja bejn 15-il jum u 3 xhur, jew f'każijiet eċċezzjonali 6 xhur.

Sanzjonijiet?

Jekk tonqos milli tħallas jew jekk ma taċċettax il-proposta ta' ftehim, il-prosekuzzjoni ssejjaħ lill-awtur tal-kontravvenzjoni quddiem it-tribunal tal-pulizija sabiex tiksew il-kundanna tiegħu u l-piena (multa, priġunerija, l-irtirar tal-liċenzja tas-sewqan) skont il-liġi.

Iċ-ċittadini ta' Stati Membri oħrajn jiħarrku fuq kontravvenzjonijiet bħal dawn?

Iva.

Kif?

Il-pulizija li jinnota l-kontravvenzjoni jipproponi l-ftehim.

F'każ ta' rifjut, jista' jitolbok thallas minnufih l-ammont tal-multa minima legali, inkella l-vettura mwaqqfa tiġi kkonfiskata.

Jekk il-ftehim ma jiġix aċċettat, l-ammont imħallas jista' jingħata lura jew jitnaqqas wara d-deċiżjoni tat-tribunal tal-pulizija.

Kif jiġu ttrattati kontravvenzjonijiet minuri oħrajn?

L-imġieba mhux ċivili (postijiet ta' parkeġġ, l-indafa pubblika) hija ġestita mill-amministrazzjoni komunali. F'każ li ma thallasx, inti tista' titressaq quddiem il-maġistrat lokali.

Fi kwistjonijiet soċjali, fiskali, ta' sigurtà waqt il-logħbiet tal-futbol, traffiku ferrovarju u ta' trasport pubbliku ieħor, hemm amministrazzjonijiet speċjalizzati tal-gvern huma awtorizzati li jiġbru l-multi amministrattivi. Hemm diversi rimedji legali li jingħataw mill-qorti ċivili.

Dawn il-kontravvenzjonijiet jidhru fil-kondotta tiegħi?

Is-sentenzi tat-traffiku jitniżżlu fil-kondotta. Il-multi amministrattivi u dawk relatati mal-liġi dwar il-futbol ma jitniżżlux fil-kondotta.

L-aħħar aġġornament: 28/06/2012

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.